



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1315/2021
22.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Крстић, адвокат из ..., против туженог Клиничког центра Србије из Београда, ради утврђења, поништаја решења о престанку радног односа и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2924/20 од 29.01.2021. године, у седници већа одржаној 22.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2924/20 од 29.01.2021. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2924/20 од 29.01.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 3224/19 од 25.02.2020. године у ставу првом изреке којим одбачена, као неблаговремена, тужба у делу којим је тражено да се утврди да је 14.09.2011. године радни однос тужиоца код туженог на одређено време постао радни однос на неодређено време по сили закона и да се поништи решење туженог од 07.11.2016. године, у делу става другог изреке којим је одбијен, као неоснован, тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоца врати на посао, као и у ставу четвртом изреке којим је одбијен, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је укинута у преосталом делу става другог изреке, којом је одбијен, као неоснован, тужбени захтев за враћање тужиоца на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и искуству и у том делу је тужба тужиоца одбачена. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд је потпуно и правилно применио одредбе процесног закона које су биле од утицаја на доношење законите и правилне пресуде, оценио жалбене наводе тужиоца од значаја и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности. Наводе у ревизији којима се указује да је у поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из овог разлога не може изјавити у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по основу више закључених уговора о раду био у радном односу код туженог на одређено време, на радном месту-радник за ... у Ургентном центру и то од 11.08.2008. године до 11.02.2009. године, од 12.02.2009. године до 12.07.2009. године, од 24.08.2009. године до 24.07.2010. године, од 06.09.2010. године до 06.08.2011. године, од 07.08.2011. године до 07.07.2012. године, од 24.09.2012. године до 15.04.2014. године, а након тога је радио у континуитету са прекидима мањим од 30 дана до 22.03.2015. године, да би 18.06.2015. године поново засновао радни однос код туженог уговором о раду на одређено време радом у континуитету са прекидима мањим од 30 дана све до 21.11.2016. године. Решењем тужене од 07.11.2016. године, које је тужиоцу уручено 09.11.2016. године, радни однос тужиоца престао је са 21.11.2016. године, истеком рока на који је заснован. Тужба у овом спору поднета је дана 24.03.2017. године, ради утврђења да је тужилац стекао статус запосленог на неодређено време по сили закона 14.09.2011. године, као и да је решење о престанку радног односа незаконито.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да је тужилац тужбу за преображај радног односа из одређеног на неодређено време и за поништај решења о престанку радног односа, поднео по истеку законског рока за њено подношење, због чега је тужба у овом делу одбачена, као неблаговремена, у смислу одредбе члана 195. Закона о раду, будући да је тужилац 09.11.2016. године примио решење о престанку радног односа, а да је тужбу поднео 24.03.2017. године, по протеку рока од 60 дана.

По оцени Врховног касационог суда неосновано се ревизијом истиче погрешна примена материјалног права.

Одредбом члана 195. Закона о раду („Службени Гласник РС“ број 24/05..., 75/14) прописано је да против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом (став 1). Рок за покретање спора јесте 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права (став 2).

Наведена одредба о судској заштити не прави разлику у погледу врсте тужби, већ само прописује да рок од 60 дана тече од дана достављања решења о отказу (у ситуацији кад је то решење донето, као у конкретном случају), односно од момента

сознања за повреду права на други начин. Овај рок је преклузивни рок материјалног права, па последица пропуштања рока за подношење тужбе тужбу чини неблаговременом.

С обзиром да је тужиоцу престао радни однос решењем, које садржи поуку о правном леку, донетим 07.11.2016. године, да је за повреду свог права 09.11.2016. године када је примио решење о отказу уговора о раду, а да је тужбу суду поднео 24.03.2017. године, правилна је оцена нижестепених судова да је протек законског рока од 60 дана из члана 195. Закона о раду довео до губитка права на судску заштиту, због чега је тужба у овом делу одбачена, као неблаговремена. Услед губитка права на покретање судског спора, наступила је законска претпоставка да је престанак радног односа законит, због чега је правилно одлучено о захтеву тужиоца за враћање на рад, применом члана 191. став 1. Закона о раду, као о споредном захтеву.

Пропуштање преклузивног рока за подношење тужбе за утврђење прерастања радног односа из одређеног на неодређено време и за поништај решења о престанку радног односа, доводи до губитка права на судску заштиту, што има за последицу немогућност суда да о предмету таквог спора мериторно одлучује, па није релевантно ревизијско указивање на испуњеност услова из члана 37. Закона о раду.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић